צפונות אדמה

השורשים בצפון חזקים ועתיקים

מים חיים זורמים בערוצים ובנקיקים

סיפורי הישרדות בפסגות חקוקים

חיק אדמה צופן רבדים עמוקים

התערוכה שלפניכם היא פרי מסע מרתק אל תוך עולמם של עשרה יוצרים בחרסיות וחומרי אדמה, החיים ופועלים בצפון הארץ. המפגש עם האמנים, בבתי המלאכה שלהם, למול הנוף, העלה שאלות בנוגע לקשר שבין המקום בו הם חיים ויוצרים לתהליכי היצירה שלהם. בנוסף, תהינו האם בחרו בחיים בפריפריה הצפונית כדי לאפשר את היצירה, או שמא הפריפריה היא שהובילה אותם אל דרך היצירה. שאלות אלו נענו באמצעות שפע של סיפורים, צלילים, צורות וחומרים, שמהם מורכב ובהם משתקף עולמם.

החיים בפריפריה מזמנים שקט, מרחבים פתוחים, יכולת לשוטט ולהתבונן בטבע, כמו גם אפשרות לבחור להתבודד או לחיות חיי קהילה, על מנהגיה הייחודיים. המרחק מזמן גם אתגרים עבור היוצרים, כמו למשל שמירת הקשר עם עולם התרבות והאמנות הישראלית.

הדיאלוג בין הידיים העובדות לחומר הקרמי, לאבן ולחומרי הגלם הנוספים, הוא דיאלוג של זרימה, התנגדות, כניעה והכלה. הוא יוצר ביטויים חומריים מגוונים המגלמים בתוכם הלכי רוח ומחשבה, כמו גם מרקמים ותבניות נוף. מהו טבעה של מלאכת היצירה, הנכנסת ויוצאת בפתחו של כל אחד מהיוצרים הללו? כיצד מגיבה רוחו לטבע הנשקף מהחלון? מה בין טבע האדם לטבע החומר? מה בין אדם לאדמה?

ורדה יתום, אשר חיה מעל חמישה עשורים בקיבוץ סאסא, בוראת ללא לאות סיפורים מן העפר בשפה ייחודית. העושר הפיסולי שבעבודותיה של ורדה משקף מסלול חיים מרתק וייחודי של חזון, כאב, תשוקה ליצירה ונחישות ללא גבול.

משפחת ח'אטר - האב חסן, האם וורדה ובתם הצעירה האז'ר, מתגוררים ויוצרים במג'דל שמס, ישוב שהיה פעם בשטח סוריה עד שנכבש ב-1967 וכיום נמצא בשטחי ישראל. דרך עבודה אישית ופרויקטים משותפים לשלושתם, תוך שימוש במגוון חומרי אדמה שהם אוספים בסביבה הקרובה, הם שואלים שאלות על זהות, תרבות ותחושת שייכות.

אלון גיל מתגורר בישוב האקולוגי כליל ויוצר בחומרי אדמה על רקע יללות תנים, מוזיקה של אום כולתום, זהר ארגוב ואחרים. מתוך השקט מבעיר אלון אש, מזיז סלעים, מניע מים ויוצר גשרים בין קטבים חומריים, רגשיים ותרבותיים.

מנאל מורקוס חיה בכפר יאסיף, כפר הולדתה. בסטודיו שלה, הממוקם בבית אבן עתיק, היא מתכתבת עם דורות של נשים ומסורות נשיות. מנאל בודקת את מקומה בשרשרת הנשית ופועלת ללא לאות למען שינוי חברתי, חיזוק מעמד האמנות בקהילה ושימור מסורות העבר.

הסטודיו של **אפרת אייל** ממוקם מעל אולם אירועים במרכז קניות שוקק של הכפר מעיליא. ממנו משקיפה אפרת אל 'פיסת האירופה' שלה, מחפשת עקבות בשטח ומקבצת פיסות תרבות וחומר לקומפוזיציות, שמתקיימות בתווך שבין ה"יש" וה"אין".

הילדה מירום יוצרת בגליל שנים רבות, תוך ההתבוננות בעוצמות הטבע. בחיי היומיום משלבת הילדה עבודה בחומר קרמי עם תרגול שיטות תנועה וטיפול. תנועת הגוף ותנועת החומר מזינות את תהליכי היצירה שלה, השופעת עוצמה של מרקמים וזיגוגים יחודיים ומרתקים.

מרוות עיסא (אליאס) נולדה וגדלה בגוש חלב, לאחר שמשפחתה גורשה מכפר בירעם ב-1948. מרוות פעלה בצפון במשך שנים רבות וכיום היא מתגוררת בלוס אנג'לס. דרך היצירה מנהלת מרוות דיאלוג עם האדמה ועל האדמה, שממנה באה ואליה היא כמהה לשוב.

דורי שכטל זנגר גרה בנווה זיו, על קו התפר שבין הבתים והנוף. דורי גדלה בבית ציוני בארגנטינה ועלתה בצעירותה לישראל. בסטודיו הפסטורלי שלה היא יוצרת פסלים וכלים, השוזרים רשמים מהמציאות

המקומית עם מסרים אידיאולוגיים, תוך תקווה לשינוי.

מיכל ניב ואבנר זינגר, אוצרים.